

Latvijas Republika

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, e-pasts pasts@talsi.lv

LĒMUMS

(PROTOKOLS Nr.27, 12.punkts)

Talsos

29.08.2024.

Nr. 288

Par atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra darbību un pārvaldes uzdevuma deleģēšanu

Ar Talsu novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) domes 2023. gada 28. decembra lēmumu Nr. 479 “Par Ziemeļkurzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plānu” ir apstiprināts Ziemeļkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. – 2027. gadam (turpmāk – Ziemeļkurzemes plāns), kas stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī, savukārt, ar Pašvaldības domes 2024. gada 2. jūlija lēmumu Nr. 226 “Par atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra izveidošanu” izveidots Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs “PIEJŪRA” (turpmāk – AARC) – SIA “Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība “PIEJŪRA”” (turpmāk – Sabiedrība), kurā ietilpst Pašvaldība, Tukuma novada pašvaldība un Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība.

Pašvaldību likuma (turpmāk – Likums) 4. panta pirmās daļas 1. punktā noteikts, ka viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir organizēt iedzīvotājiem sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds. Savukārt, Likuma 10. panta pirmās daļas 21. punkts noteic, ka tikai pašvaldības domes kompetencē ir pieņemt lēmumus citos ārējos normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos.

Atkritumu apsaimniekošanas likuma (turpmāk – AAL) 10.¹ panta otrajā daļā noteikts, ka pašvaldība, ievērojot normatīvo aktu par pašvaldībām un Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) noteikumus, var deleģēt atkritumu apsaimniekošanas reģionālajam centram šādus pārvaldes uzdevumus:

- 1) nodrošināt atkritumu apsaimniekošanas reģionālā plāna ieviešanu, ņemot vērā šajā likumā noteikto pašvaldību kompetenci atkritumu apsaimniekošanas jomā;
- 2) patstāvīgi vai sadarbībā ar attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldībām un šā likuma 18. pantā noteiktajā kārtībā izraudzīto atkritumu apsaimniekotāju veicināt iedzīvotāju aktīvu iesaisti atkritumu šķirošanā, to rašanās novēršanā un samazināšanā, rīkojot izglītošanas pasākumus un atkritumu šķirošanu, to rašanās novēršanu un samazināšanu veicinošas kampaņas, kā arī atbalstot iedzīvotāju iniciatīvas;
- 3) apkopot un pēc pieprasījuma sniegt valsts un pašvaldību institūcijām informāciju par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā un katrā attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionālajā centrā ietilpstošajā pašvaldībā, lai izvērtētu atkritumu pārstrādes un atkritumu apglabāšanas samazināšanas mērķu izpildi.

Likuma 3. panta pirmajā daļā noteikts, ka pašvaldības kompetenci nosaka ārējie normatīvie akti un saskaņā ar likumu noslēgtie publisko tiesību līgumi. Savukārt, Likuma 7.

pantā ir paredzēts, ka, saskaņā ar VPIL, pašvaldība atsevišķu tās autonomajā kompetencē ietilpstošu pārvaldes uzdevumu var deleģēt citai personai.

Saskaņā ar VPIL 40. panta pirmo un otro daļu, pašvaldība var deleģēt privātpersonai pārvaldes uzdevumu, ja pilnvarotā persona attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk, un privātpersonai pārvaldes uzdevumu var deleģēt ar ārēju normatīvo aktu vai līgumu, ja tas paredzēts ārējā normatīvajā aktā, ievērojot VPIL 41. panta otrās un trešās daļas noteikumus. VPIL 42. panta pirmajā daļā noteikts, ka privātpersonai jābūt tiesīgai veikt attiecīgo pārvaldes uzdevumu. Lemjot par pārvaldes uzdevuma deleģēšanu privātpersonai, ņem vērā tās pieredzi, reputāciju, resursus, personāla kvalifikāciju, kā arī citus kritērijus.

Sabiedrība ir publiski privāta kapitālsabiedrība, kurā Pašvaldībai pieder 54,549 % kapitāla daļas, Tukuma novada pašvaldībai pieder 45,255 % kapitāla daļas, Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībai 0,194 % kapitāla daļas, tā dibināta 2001. gada 2. janvārī ar mērķi nodarboties ar atkritumu savākšanu, šķirošanu, uzglabāšanu, apstrādi, pārkraušanu, pārvadāšanu, sagatavošanu apglabāšanai, apglabāšanu un sabiedrības izglītošanu vides jautājumos. Sabiedrībai ir nepieciešamās atļaujas piesārņojošu darbību, atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanai, licence atkritumu apglabāšanas sabiedriskā pakalpojuma sniegšanai, kā arī ievērojama pieredze un zināšanas atkritumu apsaimniekošanas nozarē.

Pašvaldības dome 2023. gada 28. septembrī pieņēma lēmumu Nr. 371 "Par Talsu novada pašvaldības līdzdalības izvērtējumu un vispārējo stratēģisko mērķu 2023. – 2027. gadam noteikšanu SIA "Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība "PIEJŪRA"", kurā nolemts saglabāt Pašvaldības tiešo līdzdalību Sabiedrībā un atzīt to par atbilstošu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta nosacījumiem, vienlaikus nosakot, ka Sabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis ir sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzturēšana un attīstība Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā tādā veidā, lai nodrošinātu normatīvo aktu prasību ievērošanu, kā arī Eiropas Savienības noteikto mērķu sasniegšanu attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbības efektivitāti, videi draudzīgu un efektīvu sadzīves atkritumu apsaimniekošanu ar sabalansētu sabiedriskā pakalpojuma tarifu.

Salīdzinot 2023. gadā veikto Pašvaldības līdzdalības izvērtējumu Sabiedrībā ar pašreizējo situāciju, secināms, ka situācija nav mainījies, tās darbības paplašināšana, kļūstot par Ziemeļkurzemes AARC, ir cieši saistīta ar jau pašreiz noteiktajiem mērķiem, proti, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzturēšana un attīstība.

Atkritumu apsaimniekošana ir saistīta ne tikai ar vides aizsardzību, vides kvalitātes saglabāšanu un atjaunošanu, dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu un sabiedrības veselību un drošību, kas pašas par sevi ir stratēģiski svarīgas nozares, bet no tās ir atkarīgas arī visas pārējās ekonomikas nozares. Ņemot vērā, ka pašvaldībām ir pienākums rūpēties par tās iedzīvotāju tiesībām dzīvot labvēlīgā vidē, gādājot par sabiedrības labklājības, vides un ekonomikas integrētu un līdzsvarotu attīstību, kas apmierina iedzīvotāju pašreizējās sociālās un ekonomiskās vajadzības un nodrošina vides aizsardzības prasību ievērošanu, šā mērķa sasniegšanā būtiska ir atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu nodrošināšana iedzīvotājiem, līdzdarbojoties atbilstošas sistēmas (tai skaitā infrastruktūras objektu) izveidē un tās efektīvā uzturēšanā un attīstībā. Tā ir infrastruktūra un pakalpojumi, kas eksistenciāli nepieciešami pašvaldības pilnvērtīgai funkcionēšanai un drošas, kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšanai, līdz ar to secināms, ka atkritumu apsaimniekošanas nozare joprojām ir atzīstama par stratēģiski svarīgu.

Sabiedrība ilgstoši apsaimnieko cieta sadzīves atkritumu poligonu "Janvāri". Savā līdzšinējā saimnieciskajā darbībā Sabiedrība ir veikusi dažādus ar atkritumu apsaimniekošanu saistītus pasākumus, tai skaitā, veicinājusi iedzīvotāju aktīvu iesaisti atkritumu šķirošanā, to rašanās novēršanā un samazināšanā. Līdz ar to, veicot līdzšinējo saimniecisko darbību, Sabiedrība ir īstenojusi tai noteiktos mērķus, vienlaikus piesaistot un pilnveidojot savus darbiniekus un speciālistus, kā rezultātā tās rīcībā ir tādi cilvēkresursi/darbaspēks, kas spēj detalizēti iedziļināties atkritumu apsaimniekošanas nozares specifikā un kas pārzina ar šo nozari saistītās nianšes.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Talsu novada attīstības programmā 2022. – 2028. gadam kā viens no rīcības virzieniem, uz kura īstenošanu Pašvaldība tiecas, ir noteikts RV14 Īpašumu un vides pārvaldība, U35 Veicināt ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanu un šķirošanu, izglītojot iedzīvotājus par atkritumu šķirošanu, paplašinot atkritumu šķirošanas iespējas publiskā vidē, ieviešot vienotu atkritumu apsaimniekošanas pārraudzības sistēmu, kā arī sekmēt aprites ekonomikas attīstību.

Vērtējot arī no saimnieciskuma, lietderības un efektivitātes principa viedokļa, secināms, ka Sabiedrība spētu veikt AAL 10.¹ panta otrajā daļā noteiktos pārvaldes uzdevumus ar vislielāko ieguvumu, vienlaikus nodrošinot optimālāko resursu patēriņu. Proti, Sabiedrības rīcībā jau šobrīd ir augsti kvalificēti savas jomas speciālisti, kā arī, ņemot vērā Sabiedrības ilglaicīgo un stabilo pakalpojumu sniegšanu, nepārtraukti attīstot savu saimniecisko darbību, lai nodrošinātu ne tikai uz klientiem vērstus pakalpojumus, bet arī, lai nodrošinātu starptautisko un nacionālu tiesību normu prasību un mērķu izpildi, nav šaubu, ka Sabiedrība ar savu līdzšinējo darbību ir pierādījusi sevi kā komersantu, kas ir vērsts uz rezultātu un mērķu sasniegšanu, pakalpojumu un informācijas pieejamību, vienlaikus efektīvi izmantojot tās rīcībā esošos finanšu līdzekļus, pieredzi un cilvēkresursus.

Konkrētajā gadījumā, ņemot vērā apstākli, ka Sabiedrības rīcībā jau šobrīd ir nepieciešamā ar atkritumu apsaimniekošanu saistītā infrastruktūra, kā arī faktu, ka Sabiedrība savu saimniecisko darbību īsteno jau vairāk nekā divdesmit gadus, nemitīgi pilnveidojot un attīstot ar atkritumu apsaimniekošanu saistītos pakalpojumus un piesaistot augsta līmeņa savas jomas speciālistu, turklāt kopumā vērtējot līdzšinējo Sabiedrības darbību, secināms, ka Sabiedrība kā Ziemeļkurzemes AARC var attiecīgos AAL 10.¹ panta otrajā daļā minētos pārvaldes uzdevumus veikt efektīvāk, kā rezultātā Pašvaldības ieskatā AAL 10.¹ panta otrajā daļā minētie pārvaldes uzdevumi ir deleģējami Sabiedrībai kā Ziemeļkurzemes AARC.

Likuma 4. panta ceturtajā daļā noteikto autonomo funkciju izpildi finansē no Pašvaldības budžeta, ja likumā nav noteikts citādi.

Saskaņā ar AAL 41. panta pirmās daļas 1., 6. un 10. punktu nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifā tostarp iekļauj izmaksas par atkritumu poligona, kā arī atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra darbības administrēšanai un nodrošināšanai nepieciešamās infrastruktūras ierīkošanu un ekspluatāciju, tādu sabiedrības izglītības pasākumu nodrošināšanu, kuri vērsti uz attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona atkritumu radītāju izglītošanu atkritumu apsaimniekošanas jomā, pētniecības un attīstības darbībām, kas vērstas uz atkritumu poligonos apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu.

No minētā izriet, ka deleģētā pārvaldes uzdevuma izpildei nepieciešamais finansējums tiek nodrošināts no ieņēmumiem no nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifa un Pašvaldībai nav nepieciešamības gadskārtējā budžetā plānot finansējumu pārvaldes uzdevuma izpildes nodrošināšanai. Līdz ar to ar pārvaldes uzdevuma deleģēšanu netiek radīts papildu administratīvs un finansiāls slogs pašvaldības budžetam.

Ievērojot nepieciešamību veikt Sabiedrības kā AARC darbības uzraudzību saistībā ar AARC darbību un tam noteikto uzdevumu izpildi, kā arī to, ka Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā izveidoti divi AARC - uz sadzīves atkritumu poligona "Pentuļi" un sadzīves atkritumu poligona "Janvāri" bāzes, būtu iecerāms Pašvaldības pārstāvis AARC "PIEJŪRA" uzraudzības padomē, kā arī Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģiona AARC uzraudzības padomē, kurā tiek uzraudzīta un koordinēta savstarpējā komunikācija un darbību sinhronizācija abu Ziemeļkurzemes AARC starpā.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Pašvaldību likuma 10. panta pirmās daļas 21. punktu, Atkritumu apsaimniekošanas likuma 10.¹ panta otro daļu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40. panta pirmo un otro daļu un 42. panta pirmo daļu, Attīstības komitejas 2024. gada 13. augusta un Finanšu komitejas 2024. gada 21. augusta atzinumu,

Talsu novada pašvaldības dome nolemj:

1. Apstiprināt Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra “PIEJŪRA” reglamentu (1. pielikums).
2. Deleģēt Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionālajam centram “PIEJŪRA” šādus Atkritumu apsaimniekošanas likuma 10.¹ panta otrajā daļā minētos pārvaldes uzdevumus:
 - 2.1. nodrošināt Ziemeļkurzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plāna 2023. – 2027. gadam ieviešanu, ņemot vērā Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteikto pašvaldību kompetenci atkritumu apsaimniekošanas jomā;
 - 2.2. patstāvīgi vai sadarbībā ar Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldībām un pašvaldību attiecīgi izraudzīto atkritumu apsaimniekotāju veicināt iedzīvotāju aktīvu iesaisti atkritumu šķirošanā, to rašanās novēršanā un samazināšanā, rīkojot izglītošanas pasākumus un atkritumu šķirošanu, to rašanās novēršanu un samazināšanu veicinošas kampaņas, kā arī atbalstot iedzīvotāju iniciatīvas;
 - 2.3. apkopot un pēc pieprasījuma sniegt valsts un pašvaldību institūcijām informāciju par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu katrā Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionālajā centrā ietilpstošajā pašvaldībā, lai izvērtētu atkritumu pārstrādes un atkritumu apglabāšanas samazināšanas mērķu izpildi.
3. Slēgt ar Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionālo centru “PIEJŪRA” deleģēšanas līgumu, ievērojot šā lēmuma 2. punktā noteikto deleģējumu, termiņā uz 5 gadiem.
4. Noteikt, ka Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs “PIEJŪRA” atrodas Talsu novada pašvaldības iestādes “Centrālā pārvalde” pārraudzībā.
5. Iecelt Talsu novada pašvaldības izpilddirektora vietnieku attīstības plānošanas un nekustamā īpašuma jautājumos par pašvaldības pārstāvi:
 - 5.1. Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra “PIEJŪRA” uzraudzības padomē;
 - 5.2. Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģiona atkritumu apsaimniekošanas reģionālo centru uzraudzības padomē.

Domes priekšsēdētājs

A. Āboliņš

Slavinska 28393940
daira.slavinska@talsi.lv

Lēmumu nosūtīt:

- 1) SIA “Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība “PIEJŪRA””;
- 2) Kapitāla daļu turētāja pārstāvim;
- 3) Juridiskajam, iepirkumu un kapitālsabiedrību uzraudzības departamentam;
- 4) Nekustamo īpašumu un vides aizsardzības departamentam;
- 5) Tukuma novada pašvaldībai;
- 6) Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībai.